

Kendu giltzarrapoa erabakitzeko eskubideari

Giza kate erraldoi batez aldarrikatuko du Gure Esku Dago ekimenak erabakitzeko eskubidea demokraziaren oinarritzko printzipioa dela, nola Eskozian, edo Katalunian eta Euskal Herrian. Ekainaren 8an izango da, Durango eta Iruñea artean.

| URKO APAOLAZA AVILA |

ARGAZKI PRESS / ARITZ LOIOLA

Martxoaren 29an termometroa jarri zioten herri ekimenari: 1.200 lagunek osatutako giza kate batek Bilboko Arte Ederren Museoa eta La Casilla kiroldegia batu zituen.

50.000 LAGUN bildu nahi ditu Gure Esku Dago ekimenak datorren ekainaren 8an antolatu duen giza kate erraldoian. Durangotik Iruñera dauden errepideak jendez beteko dira egun horretan. 123 kilometroko bidea izango da, 27 udalerritan barrena, erabakitzeko eskubidea aldarri izango duena. Dagoeneko

22.000 pertsonak eman dute izena parte hartzeko.

Halako ekimena egiteko indarra eta gogoa baina, ez dira hutsetik sortu. Gure Esku Dagoren bozera-maile Zelai Nikolasen ustez 1998an Quebecen hasi eta azkeneko urteetan estatuturik gabeko beste zenbait herritan ere bizkortutako proze-

suen ufada nabari da. Euskal Herrian badira urte batzuk Idiazabal-en sortutako Nazioen Mundua taldeak bultzatuta erabakitzeko eskubidearen biran jo eta fuego dihardutela: “Idiazabaldarrendan-dik ikasi duguna ez dira ideiak soilik izan, baita gauzak nola egin behar diren ere. Aniztasuna eta orekak

TERMOMETROA • GURE ESKU DAGO

bermatuta, denok ikus dezagun emaitzan gure burua islatuta”, dio Nikolasek.

Eskoziara bisita egin eta txundituta geratu ziren goierritarrak, unionistek ere erabakitze eskubidea defendatzen zutela ikusita. Hori da funtsa. Eskubide “pre-politiko” gisa definitzen du Gure Esku Dagok: “Demokraziaren balioaz ari gara, helburua ez da abertzaleen arteko metaketa egitea. Erabakitze-ko eskubidea tresna egokia izan liteke Euskal Herriko aniztasuna eta bizikidetzaren egituratzeko”.

Zergatik giza katea?

Idea horiekin bat egiten duten hainbat jende biltzen hasi zen eta denak elkarrekin zer egiteko gauza ziren ikustea jarri zuten helburu: “Ariketa bat egitea pentsatu genuen, burujabetzarekin zerikusia izan eta gure

arteko lankidetzaren esparruak sortzeko balioko zuena”, azaldu du Nikolasek. Ordurako Via Catalana motorrak berotzen ari zen, 1989an Baltikoko herrialdeetan egindako giza katea gogoan. “Polita izan zitekeela iruditu zitzaigun”, eta hala, 2013ko ekainean aurkeztu zuten Durango eta Iruñea batuko dituen zita.

Ibilbidea aukeratzeko orduan, antolatzaileek alde aurretik neurria finkatu zuten, erronka bideragarri bat egiteko, eta hori 50.000 pertsona biltzea zen. Euren hitzetan Iruñeak badu esanahi berezi bat euskaldunentzat eta “sokatik tiraka hasi eta Durangora iritsi ginen” dio Nikolasek. Durango toki estrategikoan dago, Gipuzkoa eta Arabatik ez oso urrun, eta egoki ikusi zuten.

Katalunian gertatu bezala, sinbologiak badu bere lekutxoak ekimenean —“eskua” hitzaren adiera, esaterako—. Baina batez ere espontaneotasunari eman diote garrantzia. Ekitaldi ugari bideoz grabatu dituzte herritarrek eta YouTubera igo; beste askok Gure Esku Klip lehiaketan hartu dute parte imajinario osoz: bertsotan, dantzan, flash-

mobak eginez eta film laburren bidez. Kirmen Uriberen letrekin eta musikari nahiz abeslari ezagun andaren laguntzarekin egindako bideo-klipak 184.000 ikustaldi zituen artikulua idaztean. Twitterren ere iritzi ugari plazaratu dira #gureesku-dago traola erabilia: “Erabakitze-ko eskubidea onartzen ez denean esku-

Herrietan espontaneoki ari dira ekimenari babesa ematen. Irudian, Aguraingo bizikleta martxaren osteko giroa.

bide honen aldeko mugimenduarekin independentziarako bidea hasia da inteligenteena” zioen @unaiapao-laza erabiltzaileak.

Gure Esku Dagoko arduradunen esanetan ezinezkoa zaie jakitea herri bakoitzean zertan ari diren, nor bere kabuz ari baita ekimenari babesa ematen, eta bat-batekotasun hori oso positibotzat dute.

“Autodeterminazioa moduko kontzeptuak denbora gehiegi egon dira eremu politikoan giltzapetuta”

**Zelai Nikolas,
Gure Esku Dago-ren bozeramailea**

Dena den, koordinaziorik ez da falta, eta beste behin antolatzeko gaitasun handia erakutsi dute herritarrek. Astekari honi emandako datuen arabera 100 batzorde osatu dituzte herrietan: 9 Araban, 18 Nafarroan, 32 Gipuzkoan eta 41 Bizkaian.

Izena eman, metroa erosit

Bide guztia beteko dela ziurtatzeko, inskripzio sistema bat jarri dute martxan. Metroa salgai dago 5 euroren truke; kalean jarritako mahaie-tan nahiz ekimenaren webgunean eskuratu daiteke bonoa. Interneten izena emateko aplikazioak aukera

ematen du metro zehatza erosteko eta iradokizuna ere egiten du, hutsune gehien dauden lekuetara jotzeko. Izena ematen duenak petoa eta zapia izango ditu. Bidea kilometrotan zatitu dute eta zati bakoitzari herri zehatz batzuk egokitu. Adibide bat: Lazkaon 59-61 kilometroak hartzen ditu giza kateak eta bertara joan beharko dira Miribilla, Bilbo, Berrobi, Berastegi... eta beste bi dozena herritakoak.

Martxoaren 29an Gure Esku Dagok giza kateari termometroa jarri zion: 5.000 lagun bildu zituen Bilboko La Casilla kiroldegian. Ekaina bitartean zeresana emango duten ekitaldi gehiagorik antolatzeko asmoa ere badu.

Europako hauteskundeek bete-betean harrapatuko dute, ordea, kanpaina hori guztia: “Saiatuko gara talka ez egiten –dio Nikolas– eta ekitaldiak moteldu behar baditugu egingo dugu. Guk errespetatuko dugu alderdi politikoaren esparrua, haiei eskatu dieguna da uzteko guri egiten”. Bere esanetan alderdiak dira herritarren ordezkari zilegiak eta haiei dagokie erabaki eraginkorrak hartzea, baina herritarren ekarpena ere funtsezkoa da: “Autodeterminazioa moduko kontzeptuak denbora gehiegi egon dira eremu politikoan giltzapetuta eta herritarroei dagoki-gun eskubidea da. Gure gurasoek oso garbi eduki zuten ikastolak sortu zituztenean, intsumisio mugimen-

duak egon direnean ere bai; herritar-rak jabetu behar dira beren jarrerak zer garrantzia duen”.

Eta ekainaren 8aren ondoren zer? Orri zuri bat. Bertan hainbat galdera erantzuten saiatuko dira eta orri zuria bide-orri antzeko bihurtzen: zer lortu nahi den, zer printzipioen arabera, nola parte hartu, zein harreman egin... Udazkena haizetsu dator gainera, Eskoziako eta Kataluniako erreferendumei haspotuta; Gure Esku Dagoko sustatzaileen asmoa da gertaera historiko horietan parte hartzea: “Euskal Herritarrok aukera izango dugu atzamarra jaso eta ‘e! Guk ere egin nahi dugul’ esateko”. ■

argia.com Gure Esku Dago kanalean ekimenaz informazio gehiago, mapak eta bideoak dituzu eskuragarri.

**Eskulanen
Etxea**

Elkano kalea, 5. Donostia 20004
T. 343 420 205 | F. 943 426 522 | M. 688 662 858
info@casalabores.com | www.eskulanenetxea.com